

Ervaringskennis van Huib Bor: het kalf bij de koe

Een aantal jaar terug koos Huib Bor voor het kalf bij de koe, omdat hij streeft naar een natuurlijke manier van werken. Bovendien staat in de literatuur, dat het celgetal omlaag gaat als een kalf bij de koe zuigt.

Huib wilde weten of het zogen effect heeft op het celgetal van de moeder en van het kalf, dat informatie meekrijgt via het drinken bij de moeder. Als het kalf later melkkoe wordt, kan dit effect hebben op het celgetal en de uiergezondheid. Na twee jaar blijkt dat een kalf bij de koe geen effect heeft op het celgetal van de moeder.

Zeer positief voor koe en kalf

Huib laat al een aantal jaren kalveren bij de koe blijven. Op dit moment zijn de eerste vaarsen aan de melk, die zelf ook bij eigen moeder of pleegmoeder gelopen hebben. Huib ziet tot op heden geen duidelijke verandering in het celgetal. Hij had gehoopt dat het celgetal zou verlagen, maar dit is niet waar te nemen. Wel ziet hij dat de dieren zich goed thuis voelen in de koppel. Ze passen zich gemakkelijk aan. “Ze komen de melkput inrennen”, aldus Huib.

Kalf bij de koe is voor Huib een gewoon systeem geworden. Hij doet dit alleen met de vaarskalveren, die later weer terugkomen in de koppel. De veestapel is gehoornd, waardoor ze snel kennis maken met elkaar. De kalveren krijgen vanaf het begin al een plaats in de koppel en voor de koe is het een prima systeem. Huib ziet dat een koe na het afkalven beter functioneert. Met het kalf erbij is ze attent en vlot. Ook voor het herstel van de baarmoeder is het nuttig en de nageboorte komt er snel af. Het hele proces is natuurlijker, wat de koe en het kalf ten goede komt. De eerste 2 dagen blijft het kalf bij de moeder in een apart strohok. Daarna gaat de koe met haar kalf naar de kudde in de ligboxenstal. Het kalf heeft een eigen ruimte, waar ze zich af kan zonderen en waar Huib extra voer (hooi, water en/of krachtvoer) kan geven. De kalveren rennen en springen in de stal en lopen vaak op de ligplaatsen. Mogelijke problemen kwamen niet voor, zoals klauwtjes tussen de roosters.

Dagindeling van het kalf

De kalveren gaan na het melken 's ochtends bij de moeder. Van 13.00 tot 20.00 uur verblijven ze zonder moeder in een afgesloten ruimte. Van 20.00 tot 23.00 uur gaan ze weer naar de moeder en vanaf 23.00 uur keren ze zonder moeder terug naar de afgesloten ruimte.

Het kalf blijft ca 3 maanden bij de koe. Huib hanteerde eerst een systeem waarbij het kalf de eerste 2 maanden bij de eigen moeder en soms de derde maand met meerdere kalveren bij een pleegmoeder verbleef. Hierdoor kon in die laatste maand de melkgift afgebouwd worden. Daarvoor werkte Huib ook wel met een pleegmoeder voor de vaarskalveren, die in een apart strohok of 's zomers op een apart perceel stonden. Toch ervoer Huib dat niemand het kalf beter kan verzorgen dan de eigen moeder. Vaarskalveren die bij een pleegmoeder hebben gelopen, komen namelijk moeilijker in de koppel. De kalveren die al in de koppel bij hun eigen moeder hebben gelopen, weten hoe het in de koppel en in de stal werkt. Juist deze eerste maanden leren ze het gemakkelijkst en het snelst, zonder daar nadelige gevolgen van over te houden. De moeder begeleidt hen daarin. Al met al is de veehouder zeer tevreden over het kalf bij de koe: “De kalveren groeien goed en het is op deze manier een probleemloze opfok”.

Inspelen op diergezondheidsfactoren

Voorbeeld van de aanpak van een hoog celgetal: Pieta 54 heeft een celgetalprobleem. Huib lost dit op door haar voor korte tijd pleegmoeder te laten zijn in plaats van antibiotica te gebruiken. Het is een Holstein koe van 10 jaar oud. Zij heeft op 18 oktober 2004 gekalfd. Huib hanteert het systeem dat kuiskalfjes in de stalperiode voor 2-3 maanden bij eigen moeder mogen lopen. Het kalf van Pieta mag bij haar blijven in de ligboxenstal. Op 11 november blijkt de melk van Pieta een celgetal van 6,4 miljoen te hebben. Op 7 december wordt een celgetal gemeten van 3,7 miljoen. Alleen het celgetal is sterk verhoogd. De koe is niet ziek en de melk vertoont geen afwijkende uiterlijkheden. Huib besluit de koe apart te doen in een strohok. Pieta wordt voor korte tijd pleegmoeder van twee stierkalfjes en ook haar eigen kalf blijft bij haar. Op 12 januari 2005 komt Pieta terug in de koppel koeien en de kalfjes zijn gespeend. Het celgetal is 146. Dit voorbeeld laat zien hoe je op een natuurlijke manier een individueel hoog celgetal kan aanpakken.

Koe 18 is kreupel en loopt moeilijk op de roosters in de ligboxenstal. Ook zij mag in het strohok en wordt pleegmoeder van een aantal kalfjes. De koe blijkt in het strohok goed te herstellen en na verloop van tijd gaat ook zij weer terug naar de koppel.

De stierkalveren worden aan de speenemmer opgefokt. En de vaarskalveren fokt Huib weer bij de koeien op. Hierdoor komt sinds een aantal jaar geen kalverdiarree meer voor!

© [Bioveem](#). Laatst bijgewerkt: 23-09-2008 09:42.

Mail vragen en opmerkingen over de Bioveem - Website naar: webmaster.asg@wur.nl